

**Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden**

<b>Tid:</b>	<b>Onsdagen den 19 februari 2025 kl. 09:00-12:25</b>	
<b>Plats:</b>	<b>Förvaltaren, Ryttmästaren</b>	
<b>Beslutande:</b>	Peter Vigren (S), ordförande Madelene Nord (N), tj.g. ersättare för Izabel Riedl (M), 1:e vice ordförande Mariam Salem (MP), 2:e vice ordförande Beatrice Årebrand (S) Lena Richardt (S), tj.g. ersättare för Karl Larsson (S) Rebecka Jakobsson (S) §§ 16-29 Jan Lundberg (S), tj.g. ersättare för Samuel Vestman (S) Daniell Andersson (V), tj.g. ersättare för Lisa Stolt (V) Baland Reza (C), tj.g. ersättare för Maja Westling Palmberg (C) §§ 16-28 Anders Norqvist (L) Frida Fröberg (KD)	
<b>Övriga deltagare:</b>	Se sidan tre	
<b>Utses att justera:</b>	Madelene Nord (M)	
<b>Sekreterare:</b>	Digital signatur Annelie Holmlund	§§ 16-30
<b>Ordförande:</b>	Digital signatur Peter Vigren	
<b>Justerare:</b>	Digital signatur Madelene Nord	

---

**BEVIS****Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag**

Organ:	Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden
Sammanträdesdatum:	2025-02-19
Anslaget har satts upp:	2025-02-25

**Umeå kommun** **Sammanträdesprotokoll**  
**Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden 2025-02-19**

---

Anslaget tas ner: 2025-03-19

Förvaringsplats: Utbildningskontoret

Underskrift: *Digital signatur*  
Maria Sandberg

## Övriga deltagare

### Ej tjänstgörande ersättare

Anna-Lisa Rådeström (S)

Sten Persson (S)

Johan Lindström (M)

Lotta Holmberg (M)

Marika Atlegrim (AP)

### Tjänstemän

Ann-Christine Gradin

Åsa Bergström

Sofia Öberg

Åza Hortell

Emma Steen

Sabine Norling

Lina Lindström

Johanna Vesterlund

Pontus Clarin

Erik Pettersson

Helén Andersson

Cathrin Backman Löfgren

Anna Persson

Annelie Holmlund

Andreas Moberg

## Beslutsärenden

### § 16

Diarienummer: SK-2025/00007

## Fastställande av dagordning och fråga om jäv - GVN februari

### Beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar:

-att fastställa dagordningen

-att till protokollet notera att ingen person är jävig

### Ärendebeskrivning

Föredragningslista till gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens sammanträde finns som bilaga och eventuella ändringar noteras. En jävig person får varken delta i handläggningen av ärendet eller vara närvarande vid nämndens behandling av ärendet.

### Beslutsunderlag

Bilaga: Föredragningslista

### Beredningsansvarig

Annelie Holmlund, nämndsekreterare



**§ 17**

Diarienumr: SK-2025/00024

**Kvalitetsrapport på huvudmannanivå 2024 - vuxenutbildning****Beslut**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att nämnden har tagit del av *Kvalitetsrapport på huvudmannanivå 2024 - vuxenutbildning*.

**Ärendebeskrivning**

I kvalitetsrapporten kan man följa vuxenutbildningens systematiska kvalitetsarbete samt utfall, resultat och analys av nämndens prioriterade mål för verksamhetsåret 2024.

Syftet med denna kvalitetsrapport är att på en övergripande nivå beskriva och presentera resultat samt analyser för de verksamheter inom vuxenutbildningen som Umeå kommun är huvudman för. Dessa inkluderar utbildningar inom allmänna ämnen på grundläggande och gymnasial nivå, anpassad utbildning för vuxna, SFI, yrkesvux, lärlingsutbildning för vuxna samt yrkeshögskola.

En positiv aspekt av att kvalitetsrapporten har presenterats över tid, från och med 2021, är att nämnden kan följa resultaten över tid, vilket underlättar jämförelser, analyser samt utvärdering av resultat och mål.

**Beslutsunderlag**

Bilaga: Kvalitetsrapport på huvudmannanivå 2024 – vuxenutbildning

**Beredningsansvariga**

Åza Hortell, områdeschef

Anna Persson, utbildningsstrateg

**Propositionsordning**

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

**Beslutet ska skickas till**

Kommunikatör utbildningsförvaltningen

**§ 18**

Diarienum: SK-2025/00027

**Årsberättelse 2024 - GDPR****Beslut**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att nämnden har tagit del av årsberättelse gällande GDPR för 2024 samt utbildningsförvaltningens prioriterade arbetsområden för 2025 enligt bilaga.

**Ärendebeskrivning**

Nämnden beslutade i september 2022 att förändra återrapporteringen av personuppgiftsincidenter från halvårsvis till en årlig årsberättelse. Huvudsyftet var att delge nämnden som är personuppgiftsansvarig (PUA), en större inblick i det GDPR arbete som bedrivs inom utbildningsförvaltningen och dess verksamheter.

I bifogad bilaga, *Årsberättelse GDPR, 1 januari - 31 december 2024*, beskrivs personuppgiftsincidenter och vidtagna åtgärder. Vidare beskrivs de prioriterade arbetsområden som arbetats med under 2024 och prioriterade arbetsområden avseende 2025, samt de utmaningar utbildningsförvaltningen står inför gällande GDPR. En bilaga med centrala GDPR-begrepp avslutar årsberättelsen.

**Beslutsunderlag**

Bilaga: Årsberättelse GDPR, 1 januari - 31 december 2024

**Beredningsansvariga**

Sabine Norling, utredare GDPR och personuppgiftssamordnare  
Emma Steen, jurist

**Propositionsordning**

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

**§ 19**

Diarienumr: SK-2025/00009

**Patientsäkerhetsberättelse 2024 - Hälso- och sjukvård i elevhälsan - Ledningssystem - Kalenderår 2025****Beslut**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att nämnden har tagit del av informationen.

**Ärendebeskrivning**

Information lämnas till vårdgivaren om patientsäkerhetsberättelse och ledningssystem för den del av elevhälsans verksamhet som regleras i hälso- och sjukvårdslagen.

**Beslutsunderlag**

Bilaga 1: Patientsäkerhetsberättelse Elevhälsan för- och grundskolenämnden, FGN och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, GVN 2024

Bilaga 2: Ledningssystem för systematiskt kvalitetsarbete SOSFS 2011:9 Elevhälsan Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (GVN) Umeå Kommun 2025

**Beredningsansvarig**

Lina Lindström, elevhälsochef/verksamhetschef

**Propositionsordning**

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

**§ 20**

Diarienumr: SK-2025/00025

**Patientsäkerhetsberättelse - RgRH-Habilitering 2024****Beslut**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att nämnden tagit del av informationen.

**Ärendebeskrivning**

Information lämnas till vårdgivaren om patientsäkerhetsberättelse och ledningssystem för habilitering inom Riksgymnasiet för rörelsehindrade Umeås verksamhet som regleras i hälso- och sjukvårdslagen.

**Beslutsunderlag**

Bilaga 1: Kvalitets- och patientsäkerhetsberättelse habiliteringen 2024

Bilaga 1.1: Anvisning för kvalitetskrav vid habiliteringen

Bilaga 1.2: Ledningssystem för kvalitet habiliteringen

Bilaga 1.3: Verksamhetsplan 24-25

**Beredningsansvarig**

Pontus Clarin, områdeschef gymnasieskola

**Propositionsordning**

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

**§ 21**

Diarienum: SK-2024/00634

**Huvudmannaplan för introduktionsprogrammen  
(IM)****Beslut**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att godkänna huvudmannens plan för introduktionsprogram (IM).

**Ärendebeskrivning**

Utbildning på Introduktionsprogram ska enligt skollagen (17 kap 7§) följa en plan som beslutats av huvudmannen. Utifrån elevernas behov är vissa arbetsätt justerade. Detaljinformation kring arbetsätt har reviderats för att göra planen mer hållbar över tid.

Nuvarande plan, externt publicerad på Introduktionsprogrammets webbplats, beslutades av nämnden 2022.

**Beslutsunderlag**

Bilaga: Huvudmannaplan Introduktionsprogram

**Beredningsansvariga**

Pontus Clarin, områdeschef gymnasiet

Åza Hortell, områdeschef gymnasie- och vuxenutbildning

**Propositionsordning**

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

**Beslutet ska skickas till**

Fredrik Lindmark, rektor Maja Beskowgymnasiet

Patrik Henriksson, rektor Dragonskolan

Susanne Berglund, rektor Midgårdsskolan

**§ 22**

Diarienumr: SK-2025/00054

**Yttrande om remiss från Justitiedepartementet -  
Skärpta krav för svenskt medborgarskap - SOU  
2025:1****Beslut**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att föreslå kommunstyrelsen yttrande enligt nedan.

**Ärendebeskrivning**

Regeringen beslutade i september 2023 att utreda skärpta krav för svenskt medborgarskap, såsom hemvisttid, hederligt levnadssätt, egenförsörjning och kunskaper om svensk kultur. Utredningen skulle även överväga införandet av medborgarskapssamtal eller lojalitetsförklaring. I juni 2024 utvidgades uppdraget genom ett tilläggsdirektiv för att inkludera bland annat frågor om statslösa personer födda i Sverige, dispens från naturalisationsvillkor och reglering av medborgarskapsförlust. Umeå kommun ges möjlighet att lämna synpunkter på förslagen i betänkandet.

**Yttrande**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande bygger på Arbetsmarknads- och integrationsavdelningens (AMI) synpunkter om hur de föreslagna skärpningarna i SOU 2025:1, "Skärpta krav för svenskt medborgarskap", kan påverka AMI:s verksamhet. Yttrandet belyser konsekvenserna för AMI:s integrationsinsatser, bosättning och stöd till skyddsbehövande, med fokus på att minska utanförskap och främja egenförsörjning.

För att ge en tydlig bild av påverkan analyseras betänkandets mest relevanta förslag utifrån AMI:s uppdrag och roll i Umeå kommun. Fokus ligger på förändringar som rör hemvisttid, krav på egenförsörjning, skärpta regler för statslösa barn och unga samt införandet av ett medborgarskapsprov. Efter varje förslag redogörs för vilka konsekvenser som kan uppstå för AMI:s arbete och målgrupper.

**Förlängd hemvisttid för medborgarskap**

**Förslag:** Hemvisttiden för att kvalificera sig för svenskt medborgarskap föreslås skärpas för de flesta målgrupper (Kapitel 7, s. 182–191).

**Konsekvens:** Umeå kommun har ett stort ansvar för bosättning och stöd till nyanlända. Förlängningen riskerar att öka perioden under vilken individer är beroende av kommunens stöd, vilket kan leda till högre kostnader och resurspress för AMI.

**Krav på egenförsörjning**

**Förslag:** Sökande måste visa varaktig egenförsörjning och får inte ha mottagit försörjningsstöd längre än sex månader under de senaste tre åren (Kapitel 10, s. 316–332).

**Konsekvens:** Många deltagare i AMI:s arbetsmarknadsinsatser är långt från arbetsmarknaden och kan behöva längre och mer omfattande stöd för att uppfylla dessa krav. Exempelvis har AMI arbetat framgångsrikt med subventionerade anställningar och praktikplatser, men skärpta krav kan göra det svårare för individer att kvalificera sig till medborgarskap.

**Skärpta krav för statslösa barn och unga vuxna**

**Förslag:** Statslösa barn och unga föreslås omfattas av striktare regler, inklusive förlängd hemvisttid och krav på skötsamhet (Kapitel 6, s. 147–155).

**Konsekvens:**

Socialtjänsten har ansvar för att tillhandahålla insatser till barn och unga och behöver bedöma hur dessa förändringar påverkar deras arbete och resurser. Vidare kan förändringar i medborgarskapsreglerna påverka statslösa barns och ungas tillgång till samhällstjänster.

**Medborgarskapsprov i svenska och samhällskunskap**

**Förslag:** Ett obligatoriskt prov införs som villkor för medborgarskap (Kapitel 1.6, s. 50).

**Konsekvens:** Även om AMI inte ansvarar för språkundervisning, kan införandet av medborgarskapsprovet leda till att nyanlända behöver mer omfattande vägledning för att navigera i systemen och uppfylla kraven. Detta kan öka behovet av stöd och utbildningsinsatser som hjälper nyanlända att förstå och anpassa sig till samhällsstrukturerna. Dessutom

kan det krävas förändrade arbetssätt och mer resurskrävande insatser inom svenska för invandrare (sfi) för att säkerställa att deltagarna har de nödvändiga språkkunskaperna och samhällskunskaperna för att klara provet och integreras framgångsrikt i samhället.

### **Ekonomiska och administrativa konsekvenser och slutsats**

De föreslagna förändringarna i *SOU 2025:1 Skärpta krav för svenskt medborgarskap* förväntas få ekonomiska och administrativa konsekvenser för AMI:s arbete i Umeå kommun. Förlängda hemvistkrav och striktare regler för egenförsörjning innebär att fler individer kan behöva stöd under längre perioder än tidigare, vilket riskerar att belasta kommunens budget ytterligare. Samtidigt ställer nya krav på uppföljning av egenförsörjning och hederligt levnadssätt ökade krav på administration och samverkan mellan aktörer som Arbetsförmedlingen och Migrationsverket.

Sammantaget riskerar förändringarna att öka beroendet av kommunala insatser och skapa nya utmaningar för målgrupper som redan befinner sig i en utsatt situation.

### **Beslutsunderlag**

Bilaga: Skärpta krav för svenskt medborgarskap - SOU 2025:1

### **Beredningsansvarig**

Helén Andersson, verksamhetschef

### **Yrkanden**

Peter Vigren (S), Mariam Salem (MP) och Anders Norqvist (L) för bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Inget motyrkande finns.

### **Tilläggsyrkande**

Mariam Salem (MP) för att utredarna i första hand beaktar utredningens konsekvenser i ett bredare perspektiv, särskilt hur den påverkar social sammanhållning och gemenskap i Sverige.

Peter Vigren (S) för avslag till Mariam Salems (MP) tilläggsyrkande.



**Propositionsordning**

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Vidare prövar ordföranden Mariam Salems (MP) tilläggsyrkande och finner att nämnden beslutar att avslå tilläggsyrkandet.

**Beslutet ska skickas till**

[ksdiarium@umea.se](mailto:ksdiarium@umea.se), diarienummer: KS-2025/00096

**§ 23**

Diarienumr: SK-2024/00626

**Yttrande om remiss från Utbildningsdepartementet  
- Betänkande - Ämneskunskaper och  
lärarskicklighet – en reformerad lärarutbildning -  
SOU 2024:81 -****Beslut**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att ställa sig bakom remissyttrande nedan till Utbildningsdepartementet gällande: *Betänkande – Ämneskunskaper och lärarskicklighet en reformerad lärarutbildning*, (SOU 2024:81).

**Ärendebeskrivning**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden, Umeå kommun har beretts möjlighet att lämna synpunkter på betänkandet "Ämneskunskaper och lärarskicklighet – en reformerad lärarutbildning", (SOU 2024:81).

Betänkandet innehåller förslag för att förbättra kvaliteten och statusen på lärar- och förskollärarytbildningarna i Sverige. Syftet med reformerna är att utbilda professionella lärare med hög kompetens, vilket förväntas leda till bättre undervisning och högre måluppfyllelse för eleverna, trots att det initialt kan innebära färre examinerade lärare.

De förändringar som föreslås är högre antagningskrav med krav på lägst betyg C i Svenska 3 eller Svenska som andraspråk 3 för grund- och ämneslärarutbildningar, och lägst betyg D för förskollärarytbildningen.

Utbildningsinnehållet förändras till ökade ämnesstudier och ämnesdidaktik genom att minska utbildningsvetenskapliga delar. Examensmålen minskas till antalet och uppdateras med nya mål som betonar kognitionsvetenskap, evidensbaserade undervisningsmetoder och praktiska undervisningsfärdigheter. Ökad samverkan mellan lärosäten och skolor ska ske.

Författningsändringarna förslås träda i kraft 1 juli 2027.

### Yttrande

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i Umeå är positiv till förslaget att reformera lärarutbildningen som det beskrivs i: *Betänkande – Ämneskunskaper och lärarskicklighet en reformerad lärarutbildning*, (SOU 2024:81)

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden vill lyfta fram följande synpunkter:

Högre antagningskrav i svenska innebär en risk för färre studenter men genom att möjligheter för studenter att komplettera sina gymnasiebetyg genom vuxenutbildning så stängs de inte ute från utbildningen.

Den förlängning av försöksverksamheter som KPU 60 och KPU 75 (kompletterande pedagogisk utbildning) till 2032 samt permanent etablering av VAL (vidareutbildning av obehöriga lärare) ökar antal personer som kan utbilda sig inom lärarprofessionen och det är positivt när höjda antagningskrav kan leda till färre studenter.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden instämmer att lärarutbildningen behöver få en närmare koppling till skolverksamheter med medverkan av aktiva lärare. Utbildningen leder till kvalificerat yrke och behöver därför ha ett tydligt fokus på den kommande yrkesrollen och en nära koppling till skolverksamhet. Det sker idag genom verksamhetsförlagd utbildning (VFU). Handledarna är betydelsefulla för att ge studenterna metodisk och didaktisk kunskap och förmåga. För att utveckla verksamheten med VFU som en viktig del i lärarutbildningen bör även ersättning till övningsskolor och handledare ses över så utrymme finns för kvalificerad VFU.

Det är av vikt att de blivande lärarna får goda ämneskunskaper och ämnesdidaktik samt utvecklar en god förmåga att förmedla dessa till eleverna. Det är bra att utredningen föreslår att integrera mer praktisk metodik i utbildningarna för att ge studenterna bättre verktyg och metoder för att hantera verkliga situationer i sina framtida yrken.

Den förändring av utbildningens innehåll med förstärkt fokus på ämnesstudier och ämnesdidaktik samt evidensbaserade metoder för undervisning i läs- och skrivinlärning för de yngre eleverna ser nämnden som betydelsefullt framför allt för att ge goda förutsättningar att som

vuxen kunna utöva sina medborgerliga och politiska rättigheter samt delta i det demokratiska samtalet.

Nämnden håller med och är positiv till utredningens förslag att undervisning i skolan behöver anpassas till barns kognitiva utveckling. Det är därför viktigt att lärare får fördjupad kännedom hur kunskap kan inhämtas, fördjupas och användas genom studier i kognitionsvetenskap. Likaså få en ökad förståelse för hur inläring och lärande kan variera mellan individer. Undervisning ska fungera för alla barn och elever.

Den förändring av lärarutbildningen som föreslås för att förbättra skolans kvalitet och därigenom öka genomströmning av elever är en långsam process därför ses utredningens förslag att lärosäten ska ta fram kurser så befintliga lärare kan få fortbildning inom kognitionsvetenskap, läs- och skrivinläring samt specialpedagogik som ett bra komplement för att stärka den kompetensen.

Umeå kommuns skolformer har stora framtida behov av lärare. Höjda krav för att kunna bli antagen till utbildning som lärare, forskollärare och fritidslärare kan komma innebära ett minskat antal studenter och med det ett minskat antal utexaminerade pedagoger som kan komma att påverka verksamheterna. Nämnden bedömer ändå att syftet med reformen är att utbilda lärare med hög kompetens och lämplighet som i sin tur förväntas leda till bättre undervisning och högre måluppfyllelse för eleverna. Färre examensmål kommer leda till ökad likvärdighet mellan lärosäten.

Det nämnden saknar i betänkandet är hur blivande lärare ska få kunskap om den snabba digitala utveckling som sker i samhället och hur de i framtiden kan förbereda och lära elever hantera till exempel AI. För ämneslärare bör ökade kunskaper i källkritik och källtillit samt hur sociala medier och AI:s påverkan kan te sig läggas till.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden vill framhålla vikten av att den här reformen får bli stadigvarande för stabilitet och likvärdighet över tid. Sammanfattningsvis ser gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden positivt på det förslag till reformerad lärarutbildning som utredningen föreslår.

### **Beslutsunderlag**

Bilaga: Betänkande - Ämneskunskaper-och lärarskicklighet- en-reformerad-lararutbildning-sou-202481

### **Beredningsansvarig**

Cathrin Backman Löfgren, utbildningsstrateg

### **Yrkanden**

Peter Vigren (S) för bifall till tjänsteskrivelsen.

Inga motyrkanden finns.

### **Propositionsordning**

Ordföranden prövar tjänsteskrivelsens förslag och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

### **Beslutet ska skickas till**

[u.remissvar@regeringskansliet.se](mailto:u.remissvar@regeringskansliet.se), ange diariernr: (U2024/02723)

[ksdiarium@umea.se](mailto:ksdiarium@umea.se), märk ämnesraden med diariernr: KS-2024/01067

**§ 24**

Diarienum: SK-2024/00444

**Yttrande om motion (L) 12/2024 - Inför studieroteam i Umeå kommuns skolor****Beslut**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att ställa sig bakom yttrandet nedan och att föreslå kommunfullmäktige att motionen *Inför studieroteam i Umeå kommuns skolor* ska avslås.

Reservation: Anders Norqvist (L) till förmån för eget yrkande.

**Ärendebeskrivning**

Motion 12/2024 har inkommit från Liberalerna, "Inför studieroteam i Umeå kommuns skolor". Motionen föreslår att studieroteam ska inrättas för att elever ska känna studiero och lärare ska kunna fokusera på det lärande uppdraget. Elever som kommer sent till lektionen och därmed kanske stör undervisningen ska ta kontakt med studieroteamet som meddelar vårdnadshavare, följer eleven till klassrummet samt samtalar med eleven om vikten av att komma i tid. Studieroteamet ska kunna komma och hjälpa en lärare att avlägsna elever som stör från ett klassrum för att freda undervisningen. Studieroteamen bör innehålla samtliga av skolans personalkategorier. Amerikanska skolor tas upp som lärande exempel.

**Yttrande**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden håller med förslagsställaren att trygghet, studiero, ordningsregler och nolltolerans mot kränkningar är områden som behöver prioriteras och ingår i skollagen. I styrkortet följs dessa delar upp årligen.

Enligt skollagen har alla elever rätt till en trygg och stödjande skolmiljö. Det är skolans och ytterst huvudmannens ansvar att skapa trygghet och studiero. Med studiero menas att det ska finnas goda förutsättningar för

eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Eleverna ska också göras delaktiga i arbetet med ordningsregler på skolan. (Skollag kap 5)

Alla elever på Umeå gymnasieskolor (UGS) besvarar varje år en elevenkät (Skolinspektionens frågor) där dessa områden ingår. 2024 var elevernas upplevelse av trygghet i skolan 8,7 av 10 i jämförelse med Rikets 8,4. Studiero fick 6,9 jämfört med 6,3 i Riket.

Av förarbetena till skollagen (prop. 2009/10:165 s. 319 ff) framgår att det förebyggande arbetet gällande trygghet och studiero är centralt. Det är skolans, och ytterst rektorns, ansvar att skapa trygghet och studiero i skolan. En viktig förutsättning för detta är att elever, lärare och annan personal känner ett gemensamt ansvar och har respekt för varandra i skolan samt att skolan även involverar eleverna i arbetet med att skapa gemensamma utgångspunkter för en trygg skolmiljö.

Skolans elevhälsoarbete leds av rektor och elevhälsoteam där kurator, skolsköterska, skolpsykolog och speciallärare/specialpedagog ingår. Utöver dessa funktioner finns lärare, elevkonsulenter, socialpedagoger och skolvårdar för ökad trygghet och trivsel på raster samt för att stötta elever som kan behöva extra stöd. Rektor, lärare, elevhälsa arbetar förebyggande och främjande på individ och gruppnivå med till exempel studiero för en god skolmiljö. Elevkonsulenter och socialpedagoger finns för att stötta elever som kan behöva extra stöd, till exempel kan det finnas olika orsaker till sena ankomster eller att man stör.

Inom UGS pågår kontinuerligt främjande arbete för att skapa en god studiemiljö för elever. Ledarskap i klassrummet och gemensamt förhållningssätt är A och O. Elever som inte följer ordningsregler eller har hög frånvaro finns det inarbetade rutiner för hur skolorna ska arbeta för att komma till rätta med detta. Skolvårdar finns för att öka trygghet och trivsel på raster.

Det arbete som genomförs idag inom området studiero fokuserar på det främjande och förebyggande arbetet och baseras på skolornas systematiska kvalitetsarbete där resultat och analys av elevenkäterna utgör grunden. För att tillgängliggöra lärmiljön och öka studieron behöver skolorna fortsättningsvis genomföra insatser som utgår ifrån skolornas

identifierade utvecklingsområden. Inom UGS behöver vi fortsätta utveckla det arbete som pågår inom dessa områden för att öka studiero och trivsel. Vi ser inte behov av att införa nya befattningar för att genomföra arbetet.

Det är svårt att jämföra vår svenska skola med amerikanska skolor. I Sverige och inom UGS i Umeå bedriver vi verksamhet utifrån Skollagen och Skolverkets rekommendationer.

Sammanfattningsvis anser gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden att motionen från liberalerna: "Inför studieroteam i Umeå kommuns skolor" utifrån förvaltningens yttrande ska avslås eftersom det redan idag genomförs insatser för ökad studiero som utgår från det systematiska kvalitetsarbetet och skolornas identifierade utvecklingsområden.

### **Beslutsunderlag**

Bilaga: Motion – Inför studieroteam i Umeå kommuns skolor

### **Beredningsansvarig**

Cathrin Backman Löfgren, utbildningsstrateg

### **Yrkanden**

Peter Vigren (S), Mariam Salem (MP) och Daniell Andersson (V) för bifall till tjänsteskrivelsen.

Anders Norqvist (L), Frida Fröberg (KD) och Madelene Nord (M) för bifall till motionen.

### **Propositionsordning**

Ordföranden prövar bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot bifall till motionen och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsens förslag.

### **Beslutet ska skickas till**

[ksdiarium@umea.se](mailto:ksdiarium@umea.se) märk ämnesraden med: KS-2024/00813



**§ 25**

Diarienumr: SK-2024/00442

**Yttrande om motion (L) 11/2024 - Fler måste våga vittna****Beslut**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att ställa sig bakom yttrandet nedan och föreslår kommunfullmäktige att motionen *Fler måste våga vittna* ska avslås.

Reservation: Anders Norqvist (L) till förmån för eget yrkande.

**Ärendebeskrivning**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden har tillsammans med för- och grundskolenämnden och fritidsnämnden fått i uppdrag att besvara den motion Liberalerna har inkommit med, 11/2024, *Fler måste våga vittna* med förslag att kommunfullmäktige ska fatta beslut om att kommunstyrelsen i samverkan med lämpliga aktörer ska utarbeta och genomföra projektet "Våga Anmäla, Våga Vittna".

Liberalerna hänvisar till ett pilotprojekt som genomfördes 2021 i Farsta med syfte att öka unga brottsoffers benägenhet att anmäla brott samt minska risken för påtryckningar och hot.

I motionen lyfts fram att det finns ett stort mörkertal kring vilka brott som begås av unga, särskilt fenomenet "bötning" lyfts fram. Vidare fastställs att det finns en tystnadskultur där elever inte vågar anmäla eller vittna mot elever som går på samma skola samt att föräldrar avråder sina barn att delta i rättsprocesser.

**Yttrande**

I Sverige finns allmän vittnesplikt som innebär att man är skyldig att vittna. Generellt i samhället är det problematiskt att få vittnen att träda fram och det beror till stor del på att skydd för vittnen saknas om man inte väljer att byta identitet eller flytta från sin kommun. Regeringen har beslutat att det

ska vara möjligt att vittna anonymt, för att få fler att vittna, den lagen träder i kraft 1 januari 2025.

Skolsäkerhetsutredningen "Skolor mot brott", SOU 2024:17 har lämnat delbetänkande med förslag som innebär att skolväsendet involveras i ett arbete för att motverka brottsligheten och öka säkerheten inom skolan och i samhället i större utsträckning och mera systematiskt än vad som är fallet i dag. Där föreslås reglering av ett antal specifika skyldigheter i ett nytt kapitel i skollagen, *Säkerhetsarbete* (Skollagen 5 a kap.) Utredarna menar att ett aktivt säkerhetsarbete till skydd mot olika former av brott kommer öka eleverns utveckling till ansvarskännande individer och medborgare.

Utredningen föreslår att gymnasiets läroplan, kap 1 Skolans värdegrund och uppdrag får tillägget att skolan, förutom de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på, även ska lära eleverna om lagar och andra regler som gäller i samhället.

I slutbetänkandet från skolsäkerhetsutredningen i december 2024 föreslås vilka uppgifter som kan behöva utbytas mellan skolor, polis, socialtjänst i brottsförebyggande syfte: "från socialtjänsten till skolan, och vice versa, från Polismyndigheten och Säkerhetspolisen till skolan [---]. Genom ändringar i skollagen föreslår vi utökade skyldigheter för skolor att lämna information om elever till mottagande skolor i samband med skolbyten, i brottsförebyggande syfte. 1) Uppgifter om enskilda från Polismyndigheten eller Säkerhetspolisen till skolan – en ny sekretessbrytande bestämmelse (35 kap. 10 e § OSL) 2) Uppgifter om enskilda från socialtjänsten till skolan – en ny sekretessbrytande bestämmelse (10 kap. 18 d § OSL) 3) Utvidgad uppgiftsskyldighet mellan skolor vid skolbyte – ändrade bestämmelser i 3 kap. 12 j § skollagen." De lagändringar som Skolsäkerhetsutredningen föreslår rekommenderar föreslås börja gälla från 1 juli 2025.

Inom Umeå kommuns satsning, Umeå växer tryggt och säkert (UVTS), deltar gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens verksamhetsområden med fyra av de 47 aktiviteterna. En aktivitet är den säkerhetssamordnare som har anställts på gymnasiet och målet med den satsningen är att öka tryggheten och få färre konflikter i skolan, färre obehöriga i skolan och mer kunskap om och i vilken omfattning kriminell problematik finns på skolorna samt tidig upptäckt av elever som är kriminella eller riskerar att dras in i

kriminalitet. Den här aktiviteten ligger i linje med det skolsäkerhetsutredningen föreslår.

En annan aktivitet för att skapa trygghet i Umeås gymnasieskolor är skolornas förebyggande och främjande arbete och att förebygga skolmisslyckanden för individen. Målet är att öka tryggheten och säkra upp särskilt stöd till elever i behov av det.

Skolsäkerhetsutredningens förslag kommer att öka skolans ansvar för att förbygga och hindra brott, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden tror inte att en ny gruppering behövs för att öka förutsättningar för att få unga att våga vittna. Genom UVTS har ett arbete i hela kommunen påbörjats för att Umeå ska vara en trygg plats att leva på och det innefattar även elever inom gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens område.

Elevenkäten som genomförs årligen i Umeå gymnasieskolor (UGS) visar att eleverna är trygga, 8,7 av 10. På frågan "Känner du dig rädd för andra elever i skolan?" svarar 9,2 av 10 nej på.

Inom gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens områden arbetar vi även brottsförebyggande via SSPF (samverkan mellan skola, socialtjänst, polis, och fritid). Förebyggande arbete sker tillsammans med säkerhetssamordnare, ungdomspolisen, polisen och rektorer samt elevhälsan. Obehöriga ska ej vistas i våra skollokaler, droghantering ska inte förekomma och vid misstanke om brott finns det snabba inarbetade vägar för att förebygga brott och skapa trygga miljöer för våra elever. Inom UGS är inte "bötning" något som är vanligt förekommande idag.

Motionen *Fler måste våga vittna* lyfter ett viktigt ämne men utifrån hur skolorna redan arbetar med frågan, satsningen på UVTS och de förändringar som skolsäkerhetsutredningen föreslår samt ändringar i skollagen som kommer skärpa kraven på skolornas arbete så är förvaltningens förslag att motionen *Fler måste våga vittna* avslås.

### **Beslutsunderlag**

Bilaga: Motion - Fler måste våga vittna.

### **Beredningsansvariga**

Cathrin Backman Löfgren, utbildningsstrateg

Peter Östgård, säkerhetsstrateg

### Yrkanden

Peter Vigren (S), Mariam Salem (MP) för bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Anders Norqvist (L), Baland Reza (C), Frida Fröberg (KD) och Madelene Nord (M) för bifall till motionen.

### Propositionsordning

Ordföranden prövar bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot bifall till motionen och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsens förslag.

### Beslutet ska skickas till

[ksdiarium@umea.se](mailto:ksdiarium@umea.se) märk ämnesraden KS-2024/00790

**§ 26**

Diarienumr: SK-2024/00424

**Yttrande om motion (L) 10/2024 - Duschbås i skolornas omklädningsrum****Beslut**

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att ställa sig bakom yttrandet nedan och att föreslå kommunfullmäktige att motionen ska anses besvarad.

Reservation: Anders Norqvist (L) till förmån för eget yrkande.

**Ärendebeskrivning**

Liberalerna lägger i motionen fram behovet av duschbås i Umeås skolors omklädningsrum för att öka tryggheten och minska kränkningar. Enligt motionen undviker många elever att duscha eller delta i idrottslektionerna på grund av oro för vad som kan hända i omklädningsrummen. Detta påverkar i sin tur deras möjligheter att uppnå målen i ämnet.

Därför yrkar Liberalerna att kommunfullmäktige beslutar att uppdra till kommunstyrelsen, i samarbete med berörda nämnder, att säkerställa att alla duschar i Umeås skolor utrustas så att elever kan duscha i avskildhet.

**Yttrande**

Fritidsförvaltningen är nästan uteslutande förstahandshyresgäst i idrottshallar och hyr i sin tur ut lokaler till föreningslivet, allmänheten och utbildningsförvaltningen. Inom gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ansvarsområde ingår fyra gymnasieskolor: Dragonskolan, Maja Beskowgymnasiet, Midgårdskolan och Forslundagymnasiet. I samtliga av dessa skolors idrottshallar finns duschbås i duschutrymmena att tillgå och därmed ges det möjlighet att duscha i avskildhet.

När ett förändrat lokalbehov uppstår med koppling till elevernas trygghet, följer ärendegången följande steg: Rektor kontaktar områdeschefen för en dialog. Efter dialogen kontaktas lokalplaneraren, som tillsammans med tekniska nämnden (Fastighet) och eventuellt andra berörda parter utreder möjliga lösningar. När utredningen är klar presenterar Fastighet förslag för

verksamheten att ta ställning till. Därefter kan lokalplaneraren genomföra beställningen och Fastighet utför anpassningarna, förutsatt att det finns investeringsmedel.

Fritidsnämnden beslutade 2021 om ett lokalfunktionsprogram (Diarien: FN-2021/00008) vid nybyggnationer av idrottshallar. Där beskrivs hur omklädningsrum kopplade till fullstora hallar ska utrustas, inklusive att duschbås ska finnas. I lokalfunktionsprogrammet står det att det i varje omklädningsrum ska finnas en RWC med dusch. Till omklädningsrummen ska det knytas duschrum med tre duschbås med skärmväggar utan insyn från omklädningsrum. Ett duschbås ska vara låsbart. Det krävs insynsskydd i rummet då det inte får förekomma direkt insyn till omklädningsdel eller duschar från korridorer och/eller idrottshallen. Vidare framgår också information om utformningen av enskilda omklädningsrum samt omklädningsrum för lärare och domare, som dagtid kan användas av elever i behov av detta.

Motionen anses besvarad eftersom gymnasieskolan redan erbjuder möjligheten för elever att duscha avskilt i samband med idrottsundervisningen. Dessutom finns en fastställd arbetsgång för att anpassa skolans lokaler efter förändrade behov. Vidare har ett lokalfunktionsprogram beslutats som tar hänsyn till framtida byggnation av idrottshallar.

### **Beslutsunderlag**

Bilaga: Liberalernas motion 10/2024 - Duschbås i skolornas omklädningsrum

### **Beredningsansvarig**

Anna Persson, utbildningsstrateg

### **Yrkanden**

Peter Vigren (S), Mariam Salem (MP), Daniell Andersson (V) och Madelen Nord (M) för bifall till tjänsteskrivelsens förslag.

Anders Norqvist (L) för bifall till motionen.

**Propositionsordning**

Ordföranden prövar bifall till tjänsteskrivelsens förslag mot bifall till motionen och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsens förslag.

**Beslutet ska skickas till**

Ks-diarium KS-2024/00767

Kanslichef

## § 27

Diarienum: SK-2025/00010

## Delegationsbeslut och anmälningsärenden - GVN februari 2025

### Beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av delegationsbeslut och anmälningsärenden.

### Ärendebeskrivning

Inför gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens sammanträde 2025-02-19 redovisas anmälda delegationsbeslut och anmälningsärenden som ska delges nämnden.

### Beslutsunderlag

Bilaga: Sammanställning, upprättad vid tidpunkt för kallelsens utskick

### Beredningsansvarig

Annelie Holmlund, nämndsekreterare



## Informationsärenden

### § 28

Diarienumr: SK-2025/00043

## Utbildningsdirektören informerar

### Ekonomi

Ekonomichef Sofia Öberg avger ekonomisk rapport för januari månad.

### Skolsäkerhetsutredningen (U 2022:04)

Utbildningsdirektören redogör för Skolsäkerhetsutredningen vilken letts av särskild utredare Jonas Trolle. Utredningen som överlämnades till regeringen i december 2024 bereds nu av regeringen med inriktning om lagförändring efter beslut av riksdagen under våren. Lagförändringen väntas träda i kraft 1 juli 2025 och kommer påverka såväl kommunen som nämnden.

### Delaktighetsaktivitet

Under eftermiddagen anordnas en delaktighetsaktivitet riktad till ungdomar i åldrarna 10-19 år som identifierar sig tillhöra någon av de fem nationella fem minoriteterna.

### Internationella modersmålsdagen

*Kompetenscentrum för flerspråkighet* uppmärksammar Internationella modersmålsdagen på ett flertal sätt bl a genom en utställning i Kommunhörnan, plan 3 i Väven mellan 17–21 februari, på Maja Beskow samt tre andra bibliotek.

## § 29

Diarienum: SK-2024/00321

### **Uppdrag från KSNAU - Delrapport över strategiska satsningar på yrkesutbildning, vuxenutbildning och arbetsmarknadsåtgärder**

KSNAU fattade vid sammanträdet 10 december 2024 beslut om att från nämnden begära en delrapport senast mars 2025 över strategiska satsningar på yrkesutbildning, vuxenutbildning och arbetsmarknadsåtgärder.

Ordföranden redogör vid sammanträdet för den muntliga presentation som planeras att återges vid kommunstyrelsens sammanträde 18 mars.

**§ 30**

Diarienummer: SK-2025/00043

**Rapport från programråd**

Rapport avläggs från nedanstående programråd:

Umeå Elitidrottsgymnasium

Estetiska programmet

Bygg- och måleriprogrammet

El- och energiprogrammet

Industri tekniska programmet

Samhällsvetenskapligt program

Naturvetenskapligt program

IMA, Midgård

## Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av de personer som listas i signaturpanelen.

Underskrifterna uppfyller kraven för avancerad elektronisk underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan valideras enligt internationella standarder i en valideringstjänst som uppfyller förordningen. Validering kan exempelvis göras här: <https://validate.signport.se/>

Där finns även information om hur validering kan göras i Adobe Acrobat Reader.

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper, eller 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet kan valideras.

### Underskrift 1

Namn: PETER VIGREN  
 Identifieringsmetod: Mobilt BankID  
 Organisation: Umeå kommun  
 Befattning: Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens ordförande  
 Datum och tid: 2025-02-24 09:58:17 GMT+01:00  
 Transaktions-ID: 83eceb3a4c8b46b299dc933c30d2d6cd

### Underskrift 2

Namn: Madelene Nord  
 Identifieringsmetod: Mobilt BankID  
 Datum och tid: 2025-02-24 14:51:33 GMT+01:00  
 Transaktions-ID: 1af2ed644c01468db1e7f259ce9c3b98

### Underskrift 3

Namn: Annelie Holmlund  
 Identifieringsmetod: Mobilt BankID  
 Organisation: Utbildningsförvaltningen  
 Datum och tid: 2025-02-24 15:03:03 GMT+01:00  
 Transaktions-ID: 87dab6349cbf4b67bd4f453ed3440d8c

### Underskrift 4

Namn: Maria Sandberg  
 Identifieringsmetod: Mobilt BankID  
 Organisation: Utbildningskontoret Umeå Kommun  
 Datum och tid: 2025-02-25 12:56:37 GMT+01:00  
 Transaktions-ID: 6a53ee0c35e64c0b89032cd0b1faf4a0